

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Επί της προτάσεως Νόμου «Περί διοικήσεως του πανελληνίου Ίερού Ίδρύματος της Ευαγγελιστρίας Τήνου».

Προς την Βουλήν των Ελλήνων

Η διοίκησης του Πανελληνίου Ίερού Ίδρύματος της Ευαγγελιστρίας Τήνου ήσκηθη από της 30ης Ιανουαρίου 1823, ημέρας εύρέσεως της Ίερας Εικόνας του Ευαγγελισμοῦ της Θεοτόκου, μέχρι της εκδόσεως του Ν.Δ. 126/10.2.1969 (ΦΕΚ 27/1969) ήτοι επί 150 περίπου, έτη, υπό την άμεσον έποπτείαν του Κράτους, παρά τας κατά καιρούς αλλαγάς των σχετικῶν διατάξεων. Το γεγονός τουτο άντεπεκρίνετο πλήρως εις τὸ πανελλήνιον και εις τὸ πανορθόδοξον χαρακτήρα, τὸν ὁποῖον προσέλαβε τὸ Ίδρυμα τοῦτο ἤδη ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν της συστάσεώς του, ἱκανοποιεῖ δὲ πλήρως και τὸ δημόσιον αἰσθημα τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ της Τήνου, ὡς και τῶν χιλιάδων εὐλαβῶν προσκυνητῶν. Ἡ οὕτως ἀσκηθεῖσα ἀπὸ της περιωπῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους διοίκησης τοῦ Ίερού Ίδρύματος της Ευαγγελιστρίας Τήνου ἐπὶ ἓνα και ἡμισυ αἰῶνα ὑπῆρξε κατὰ πάντα ἐπιτυχῆς και ὑποδειγματικῆ, ὡς τοῦτο ἐπιμαρτυρεῖται και ἐκ της γενικῆς ἀναγνωρίσεώς του ὡς παλλαδίου τοῦ Ἔθνους και πανορθόδοξου θρησκευτικῆς ἐπάλλεως παγκοσμίου ἀκτινοβολίας.

Χάρις εις την δικαίαν ταύτην ἀναγνώρισιν δὲν ἐπετράπη ἢ ἀπόσπασις της διοικήσεως τοῦ Ίδρύματος ἐκ της ἐποπτείας τοῦ Κράτους ποτὲ εις τὸ παρελθόν, και δὴ ὁσάκις κατ' ἐπανάληψιν ἐθεσπίζοντο ὑπὸ της Διοικήσεως Ἐκκλησίας της Ἑλλάδος γενικαὶ διατάξεις περὶ ὑπαγωγῆς ὑπὸ τὴν ἄμεσον δικαιοδοσίαν της τῶν ἀνὰ τὴν χώραν ἱερῶν προσκυνημάτων. Τούναντίον ἐλαμβάνετο πρόνοια ὑπὸ της Διοικήσεως Ἐκκλησίας, ὅπως ὅπως κατ' ἐξαιρέσιν θεσπισθοῦν ειδικαὶ διατάξεις, διὰ τῶν ὁποίων ἐγένετο σεβαστὸν τὸ ἀνέκαθεν ἰσχυὸν καθεστῶς διοικήσεως τοῦ Ίδρύματος της Ευαγγελιστρίας Τήνου ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Κράτους (Β.Δ. 25.9.1833, ὄρα Ἀνδρέου Ζ. Μάμουκα, Τὰ Μῦναστηρικαῖα, ἐν Ἀθήναις 1859, 148, ἔγραφορ ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 69/Διεκπ. 898 Ίερας Συνόδου Ἐκκλ. της Ἑλλάδος, πρὸς τὸν Πρόεδρον της Ἐθνοσυνελεύσεως της 10ης Ὀκτωβρίου 1924).

Τὴν ἐξαιρέσιν ταύτην ἐπέβαλον και οὐσιαστικοὶ λόγοι, ἤτοι ἡ ἀνάπτυξις τοῦ Ίεροῦ τοῦτου Ίδρύματος εις πολὺμορφον ὀργανισμὸν εὐαγοῦς Ἐθνικοῦ Καθιδρύματος, ἐκ τοῦ χαρακτήρος τοῦ ὁποῖου οὐδέποτε παρεκωλύθησαν αἱ ἐπ' αὐτοῦ τελετουργικαὶ και ποιμαντορικαὶ ἀρμοδιότητες τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

Ἀτυχῶς ἔτυχε κακῆς μεταχειρίσεως και τὸ Ίερόν Ίδρυμα της Ευαγγελιστρίας Τήνου κατὰ τὴν περίοδον της δικτατορίας της 21ης Ἀπριλίου 1967, ὑπὸ της ὁποίας ἐξεδόθη και τὸ Ν.Δ. 126/69 ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποῖου τὸ ἱερόν τοῦτο Ίδρυμα ἀπεσπάρθη διὰ πρώτην φορὰν εις τὴν ἱστορίαν του ἀπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, συμφῶνως πρὸς τοὺς ὑπ' ἀριθ. 8/70 (ΦΕΚ 81), 52/74 (ΦΕΚ 48), 54/74 (ΦΕΚ 135) και 62/75 (ΦΕΚ 266) Κανονισμοὺς της Ἰ.Σ. της Ἐκκλησίας της Ἑλλάδος και ὑπῆρθη ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτου. Τὰ σχετικὰ διαβήματα και αἱ ἐν τῶν ἀντιδράσεις τῶν κατοίκων της Τήνου ὑπὸ οὐδενὸς ἔτυχον μέχρι σήμερον προσοχῆς. Ὁ διαδραμῶν ἔκτοτε χρόνος ἀτυχῶς ἐδικαίωσε πλήρως τὰς ἀνησυχίας και τὰς διαμαρτυρίας ταύτας τῶν κατοίκων της Τήνου και πολλῶν εὐλαβῶν προσκυνητῶν. Καὶ τοῦτο, διότι σημαντικὴ ἐπῆλθεν ἔκτοτε ἀρρυθμία και ἀποδιοργάνωσις εις τὴν καθόλου λειτουργίαν τῶν πάσης φύσεως τμημάτων τοῦ Ίδρύματος. Τὸ σοβαρώτερον δὲ πάντων, διότι διεπράχθησαν τὰ μέγιστα αἱ πνευματικαὶ σχέσεις τῶν κατοίκων της Τήνου μετὰ τοῦ Ποιμενάρχου αὐτῶν. Ἀποδείξιν τοῦτου συνιστοῦν : 1) τὸ ὑπόμνημα τῶν κατοίκων της Τήνου της 27.2.1974 πρὸς τοὺς τότε Πρόεδρους της Δημοκρατίας και της Κυβερνήσεως πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν και πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Ἐθνικῆς

Παιδείας και Θρησκευμάτων, 2) Τὸ ὑπόμνημα τῶν κατοίκων της Τήνου της 6.1.75 πρὸς τὸν Πρόεδρον της Κυβερνήσεως και πρὸς τοὺς Ὑπουργοὺς Προεδρίας και Ἐθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων, 3) Τὸ Πρακτικὸν της ἐκτάκτου συνελεύσεως τῶν κατοίκων της Τήνου της 10.1.1975, 4) τὸ ψήφισμα τῶν κατοίκων της Τήνου της 26.1.1975, 5) Ἡ ἀπόφασις τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Τήνου της 17.12.1975 και αἱ ἀνάλογοι ἀποφάσεις τῶν Κοινοτήτων της νήσου Τήνου.

6) Ἡ γενικὴ ἀπροθυμία πάντων τῶν κατοίκων της Τήνου ν' ἀναλάβουν τὰ καθήκοντα τοῦ μέλους της Διοικήσεως Ἐπιτροπῆς τοῦ Ίερού Ίδρύματος της Ευαγγελιστρίας, ἐνῶ ἄλλοτε ἐθεώρουν τοῦτο ὑψίστην τιμὴν και ἱερόν καθήκον.

Διὰ πάντα ταῦτα ἐπιβάλλεται ἡ ἐπαναφορὰ της διοικήσεως τοῦ Πανελληνίου Ίερού Ίδρύματος της Ευαγγελιστρίας Τήνου ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, ὡς και κατὰ τὸ παρελθόν, πρὸς ἀποκατάστασιν της πνευματικῆς γαλήνης τῶν κατοίκων της Τήνου και τῶν εὐλαβῶν προσκυνητῶν τοῦ κύρους τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτου και της δημοκρατικῆς νομιμότητος.

Οὕτως ἐπιτυγχάνεται :

1) Διὰ τὸ ἄρθρον 1 ἡ ἐπαναφορὰ της Διοικήσεως τοῦ Ίερού Ίδρύματος Ευαγγελιστρίας Τήνου ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Κράτους.

2) Διὰ τοῦ ἄρθρου 2 ἡ ἀνάδειξις τῶν μελῶν της νέας Διοικήσεως Ἐπιτροπῆς τοῦ Ίδρύματος.

3) Διὰ τοῦ ἄρθρου 3 ὁ προσδιορισμὸς της ιδιότητος τῶν ἐκάστοτε ὑποψηφίων της Διοικήσεως Ἐπιτροπῆς.

4) Διὰ τοῦ ἄρθρου 4 ἡ ρύθμισις της διαδικασίας ἐκλογῆς τῶν μελῶν της Διοικήσεως Ἐπιτροπῆς.

5) Διὰ τοῦ ἄρθρου 5 ἡ ρύθμισις τῶν της ἐγκαταστάσεως αὐτῶν.

6) Διὰ τοῦ ἄρθρου 6 ἡ ρύθμισις της Διοικήσεως τοῦ Ίδρύματος μέχρι της ἐκλογῆς της νέας Διοικήσεως Ἐπιτροπῆς.

7) Διὰ τοῦ ἄρθρου 7 ἡ ἐπαναφορὰ ἐν ἰσχύι παλαιῶν διατάξεων, ὡς και ἡ διατήρησις ἐν ἰσχύι βασικῶν διατάξεων περὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ίδρύματος τοῦτου.

8) Διὰ τοῦ ἄρθρου 8 ἡ πρόβλεψις κωδικοποιήσεως και συμπληρώσεως της νομοθεσίας της ἀρμοδίας εις τὸ Ίερόν Ίδρυμα Τήνου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Μαρτίου 1976

Οἱ προτείνοντες Βουλευταὶ

Νικ. Ἀλαβᾶνος, Μ. Πρωτοπαπαδάκης, Ε. Ἀνερούσης, Α. Λεβίδης.

ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΝΟΜΟΥ

Περί διοικήσεως τοῦ Πανελληνίου Ίερού Ίδρύματος Ευαγγελιστρίας Τήνου.

Ἄρθρον 1.

Τὸ Πανελλήνιον Ίερόν Ίδρυμα της Ευαγγελιστρίας Τήνου ἐπανερχεται ὡς ἐνῆκον νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 2.

1. Τὸ Ίδρυμα τοῦτο διοικεῖται ὑπὸ ἐπταμελοῦς Διοικήσεως Ἐπιτροπῆς, της ὁποίας τὰ ἐξ μέλη εἶναι αἰρετά, τὸ δὲ ἑβδομον προτείνεται ὑπὸ τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτου ἐκ τινος Τηνίου Κληρικοῦ ἢ λαϊκοῦ, τὸ βραδύτερον μέχρι της ἀναδείξεως τῶν αἰρετῶν μελῶν. Εἰς περίπτωσιν μὴ ὑπάρξεως της προτάσεως ταύτης ἐκ μέρους τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτου, τὴν θέσιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προτεινομένου μέλους καταλαμβάνει τὸ πρῶτον ἀναπληρωματικὸν μέλος.

2. Τὰ αἰρετά, ὡς και τέσσαρα ἀναπληρωματικὰ μέλη, εἶναι Ἕλληνες πολῖται Τήνιοι, Χριστιανοὶ Ὀρθόδοξοι, και κάτοικοι της νήσου Τήνου, ἐκλέγονται δὲ ὑπὸ σώματος ἐκλεκτῶν.